

మనసు నిచ్చినవారెవరూ మనవులడు
బుడ్డినెరిగిన మనుజుండె బుధవరుండు
చెప్పుచేతలు ఒకటైన శ్రేష్ఠుడగును
ఇంతకన్నను పెరెడ్డి ఎరుకపరతు.

మనసు కారణంబు మరియెందునున్నను
ఇట్లు అడవి ముక్తినియ లేవు
మనసు లెని వాడు మందిరమననున్న
కొననమన నున్న కార్తమేమి?

విన్నెర్లులాగా!

మానవ జీవితము అనేకస్థాయిలలో మార్పులు చెంది కుర్చులు కలిగి అభివృద్ధి గావించుకుంటుంది. బాల్యము కౌమారము, యౌవనము, వృద్ధాప్యము అను కాలయందు అభివృద్ధి గాంచి ఆయాదశలకు సంబంధించిన కౌశికలను అభివృద్ధి గావించుకొని మానవుడు జీవితమును జగత్తులో నిలుపుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు. వితే మానవుడు ఆయా స్థాయి యందున్న స్థితులను గుర్తించుకొన లేక అకమే మార్పు చెందు చున్నదని భ్రమిస్తున్నాడు. దెనికి మూలకారణము మనస్సు. మానవుడు ఎన్నియో ఘనకార్యములు సాధించాడు. ఎన్నియో విజయములను అందుకుంటున్నాడు. దుర్లభమైన మానవ జన్మయొత్తి కూడను మనసును మాత్రం అరికట్టు లేకపోతున్నాడు. మనసు యొక్క విజయాన్ని సాధించ లేకపోతున్నాడు. మనస్సు ధృఢాక్షణమునకు ఒక పదార్థమునుండి మరొక పదార్థమునకు ఒక విషయమునుండి మరొక విషయమునకు ప్రయాణం సలుపుటా వుంటుండొది. సరోవరములో మేదమద రాళ్లు వస్త్రా వుండినప్పుడు ఈ సరోవరము ప్రశాంతి యురొతిగా అభివృద్ధి గావించుకో గలదు. ఒకడని తరువాత ఒకటి రాళ్లు సరోవరములో వేస్తూ న్నప్పుడు అందు లోని తరంగములగుటచేతను అశాంతి యైన అలల చేతను అల్ల కల్లలమును అనుభవిస్తూవుంటుంది. అదే విధమగనె మనస్సి యొక్క మానస సరోవరమునందు ఒక కౌశిక తరువాత మరొకటి ఒక కౌశిక తరువాత మరొకటి కౌశికలనే రాళ్లు విసురు తూ వుంటే ప్రశాంతి ఏరొతిగా కలుగుతుంది? ఈ సరోవరము స్థిరముగా అదంచలముగా ఏరొతిగా నిలువగలుగుతుంది? ఇది అసాధ్యము. మానవుడు ఆయా ఘనములను తగిన ధైర్యము మితమైన కౌశికలను వుంచుకొని తద్వారా మనస్సుయొక్క

ప్రశాంతికి తగిన అవకాశము నందించాలి.

మనసు ఒక ఈగవంటిది. ఇది నిశ్చింత్య విషయ పరిశీలనాశక్తి లేక అనేక విధములగా యిచ్చును సారము సంపరిస్తూ వుంటుంది. ఒక క్షణములోపల పవిత్రమైన ప్రసాదముపైన వాలుతుంది. రెండవ క్షణములోనే ఒక పెంట బుడిపై వెలుతుంటుంది. ఈ విధముగా మానవుడు ఒక నిమగ్నములో ముంచి తలంపులను అభివృద్ధి పరచుకుంటాడు. మరొక క్షణములోపల జీనికీ విరుద్ధమైన దుష్టవము లచేత ముక్తింజల చేత మనసును అల్లకల్లోలము గావించు కుంటారు. మనసుకు ఒక పొద్దు పద్దు లోదు. పవిత్రమూ అపవిత్రమూ అనే విచారణాశక్తి కూడను లోదు. నిశ్చింత్య విషయ పరిశీలనాశక్తి బుద్ధి మానవుని యందుండి నప్పటికిని యీ బుద్ధిని సద్వినియోగ పరచుకునే సదుపాయాన్ని తోను పొందలేక పోతున్నాడు. మనస్సు మదగ జమ వంటిది. మావటి అనేక విధములగా దీనిని శుభపరచి జలమయో కడిగి గట్టునకు తెచ్చినప్పుడు తొండముతో మట్టిని తలపై వేసుకుంటుంది. ఇది సహజము. అదేవిధంగా మానవుని యొక్క స్థితి కూడను. సాధనలయందు పవిత్రమైన కర్మలచేతను, దివ్యమైన భావముల చేతను అప్పుడప్పుడు శుభము గావించుకున్నప్పుటికి ప్రాపంచిక సంబంధమైన విషయవాసనలనే తన శరస్సుపైన చల్లకొని అనేక విధములైన అశాంతికి గౌతున్నాడు. మనస్సు ఒక పెద్ద ప్రవాహము వంటిది. ప్రవాహమును ఒక చెరువునందు చేర్చవలెనన్న జీనికీ పూర్వము ఆ చెరువునకు వుండిన రంధ్రములను మూసివెయ్యాలి. అట్లు కొంత యానదో జలమును చెరువులో నింపుటకు ప్రయత్నించినప్పుడు ఆ చెరువుకు వుండిన గండ్లచేత యీ జలమంతా బయట పడిపోతుంటుంది. ఈ జలమును నింపి ప్రయోజనము వుండదు. మానవుని మనస్సు ఒక పెద్దనిరోవరము. అట్లు శక్తి అనేది గొప్ప ప్రవాహము. ఇది బుద్ధి అవకాశముల ద్వారా మనస్సులో వరము లోపల ప్రవేశిస్తుంది. చెరువునకు యింద్రియములతో గండ్లు వేయాలి. ఇంద్రియములను నిగ్రహించినప్పుడే అట్లు శక్తి అనే జలము యా మానసనిరోవరములో నిలకటగుతుంది. మనస్సు యింద్రియములకు అధిపతి. కాని యింద్రియములకు లోబడి పోతుంటుంది. రాజు సేవకులకు లోబడినట్లుగా మనస్సు యింద్రియములకు లోబడి పోతుంటుంది. సేవకులకు లోబడిన మహారాజు వివిధమైన స్థావర శ్రాంతి పొందగలడు? వివిధమైన గౌరవ మర్మములు అందించగలడు? అదే విధముగా సేవకులనుండి మనస్సు తనదొస్తులైన యింద్రియములకు అంగినప్పుడు మనస్సు తనదొస్తులైన మనస్సు అనేవి అనేవి నిరంతరము యుజ్యములుగా గాన వుంటుండాలి కాని సత్కలంబు కాకూడదు. కారణమేమనగా మనస్సు నిరంతరము యింద్రియముల యొక్క అభివృద్ధిమై నను యింద్రియముల యొక్క చైతన్యము చేతను యింద్రియములయొక్క మార్గము చేతను తన శక్తిని కోల్పోతున్నాడు. జీవితచేత

అనేక విధములగా అధికంగా మాట్లాడటం చేతను, అనేక విధములైన దృశ్యములను దర్శించటం చేతను, చింతించటం చేతను మనశ్శక్తి క్షీణించి పాతంబు అయింది. దేహశక్తి వివిధముగా ఆవారములకు క్షీణిస్తుండే మనస్సు యెక్కో శక్తి యింద్రియముల చేత క్షీణిస్తుంది. కనుక మానవుడు యీ చింతలను అదుపులో వుంచాలి. సంకల్ప వికల్పములు కూడను అదుపులో వుంచాలి. అప్పుడే మానవుని మనశ్శక్తి చాలా తీవ్రమైన శక్తి గను, ప్రవృత్తమైన శక్తి గను అభివృద్ధి గావించుతుంది. మానసిక శక్తి యీ సాధు మనిషికి అత్యవసరము. మనసు సుంబే మనిషి అయ్యడు. మానసిక శక్తి క్షీణించినప్పుడు మనిషి యొక్క ప్రవృత్తత కూడను క్షీణించి పాతంబు అయింది. దురాశుల చేత ఇంద్రియములకు ముఖ్య ప్రాప్తి వాచులనందించటం చేత మానవత్వము అనేక విధములైన దుఃఖములకు అనుభవించి గుర్రె పాతు అయింది.

దుఃఖమునకు కారణమేమని విచారించినప్పుడు దీనిని అజ్ఞానమే కారణము. అజ్ఞానమునకు కారణమేమిటి? అహంకారమే కారణము. అహంకారమునకు కారణమేమిటి? రాగమే కారణము. రాగమునకు కారణమేమిటి? దేహమే! ఏదో ఏదో దుఃఖము దేహము వలననే ప్రాప్తి క్షుండాది. ఈ దేహమునందుండిన ఇంద్రియములను నిగ్రహించు మున్నప్పుడు మానవునికి లౌకికమైన మార్గమునందుగాని ఆధ్యాత్మిక మార్గమునందుగాని దుఃఖమునేది ఏనాడు కూడను వుండదు. మానవునకు దుఃఖము సహజము కాదు. ఇది కారణ రూపమునకు చెందినదే గాని మనిషికి సహజమైనది కాదు. దుఃఖమే సహజమై నదిగా యుండిన దీనిని ఎవ్వరు ఏవో ప్రవృత్తి విచారణ చేయలేరు. ఒక్కో చిన్న ఉదాహరణము. బెల్లమునకు తీపి సహజము. దీని సహజమైన తీపిని నిర్మూలము గావించాలని ఎన్ని విధములగా ప్రయత్నించినప్పటికి యీ తీపి పోవుటకు విలుకాదు. మానవునికి దుఃఖము నేది సహజమైన యీ దుఃఖ నివారణకు మార్గము లే వుండి వుండేవి కాదు. ఎన్ని సాధనలు చేసినా దుఃఖము నివారణ కాదు. ఇది అసహజమైనది. కనుకనే దీనిని నివారణ మార్గము అనేకమందింతున్నారు. దైవచింతన చేతను, ఆధ్యాత్మిక మార్గము చేతనే దుఃఖము నివారణమౌతుంది. ఒక సోమరి పోతైన గుట్టానికి పుష్టికరమైన పచ్చిమినులు ఎన్ని అందించినప్పటికి అది మరింత నోమరిగానే మారుతుంది. ఇంద్రియములు ఒక సోమరి పోతు వంటిది. వీటికి అడిగిన పుష్టికరమైన ఆహారములన్ని కూడను అిష్టములంతా కూడను చేకూరుస్తూ వచ్చినప్పుడు యీ ఇంద్రియములు మరింత బలపడిపోయి ఇది బలపడి కడపటికి మానవత్వాన్ని నిర్మూలము గావిస్తాయి. సత్యమార్గమునందు మనము మనస్సును ప్రవేశపెట్టినప్పుడు తద్వారా నిత్యమై భవిష్యత్తు నందు ఆనందాన్ని అనుభవించవచ్చు.

ఒక చిన్న ఉదాహరణము. ఇంద్రియముల ద్వారా యీ విధమైన మార్గములను అనుసరించాలి అనే విషయాన్ని గుర్తించాలి. మానవుని మాడు విధములైన

దురిగములపెంటాడు తున్నాయి. మొదటిది ఆంధ్రాత్మిక దురిగము, రెండవది అధిభౌతిక దురిగము, మూడవది ఆదిదైవిక దురిగము. ఆంధ్రాత్మిక దురిగమునగా శరీరమునకు మన స్పృహను చేరిన రోగములయొక్క బాధలె. శరీరమునకు అనేక రకములైన రోగములు సంప్రాప్తమవుతున్నాయి. ఈ రోగములచేతనే మానవుడు అనేకవిధములైన దురిగములకు గురిచున్నాడు. ఒకవేళ శరీరము సుక్షేమంగా వుండినపుటికిని మానసిక సంబంధమైన రోగములు కూడాను యెంద్రీయములవ్యాధి అనేకములు చేరుతుంటున్నాయి. ఇంద్రీయములవ్యాధి ప్రవేశించే రోగములు మనసుకు మరింత బాధనందిస్తున్నాయి. కనుక ఆంధ్రాత్మిక దురిగమునగా, శారీరక మానసిక అనారోగ్యసంబంధములె. ఇంక ఆదిభౌతిక దురిగమునగా పాముల చేతగాని, పశువులచేతగాని, మృగములచేతగాని యింక విధములైన క్రిములు చేతగాని బివితమునకు కొన్ని అపదలు సంభవిస్తుంటాయి. ఆదిభౌతిక మనగా ప్రాపంచిక సంబంధమైన భూతములచేత కలగే దురిగములు. ఆదిదైవిక దురిగమునగా అతి వృష్టి అని వృష్టి, భూకంపము, నదులంతా పొంగటము, అగ్ని ప్రమాదములు యిలాంటి కొన్ని దైవికమైన అనగా ఎదురు చూడని దురిగములు మనస్థెంటాడు తుంటాయి. మనము ఏమాత్రము ఎదురుచూడని సమయములోపల ఒక్కోచూరి పిడుగులు బాధలు కలిగింపజేస్తుంది. ఇది ఆదిదైవికము. ఇలాంటి దురిగములకు పరిహారము మనయింద్రియములొగానిస్తుంటున్నాయి.

ఈ అన్నింటికిని ప్రధానమైనది జీవితము. మనము అధిక అపజానెకుండ, మిత్ర భాషతో, సత్ప్రభాషణమీను అలవరచుకున్నప్పుడు తద్వలన మానసిక శక్తి మరింత అభివృద్ధి గొందుతుంది. మిత్రభాష, హిత భాష అత్యవసరము. సత్యము చేత ఎంతటి మహత్తరమైన సత్కర్మములైనను సులభంగా సునాయాసముగా సాధించవచ్చు. సర్వభయములకును సత్యము పునాది. 'సత్యనాస్తి పునో ధర్మః' ఈ సత్యం కూడను అనుష్ఠ్యగకరం వాక్యం సత్యం ప్రీతి హేతుచయత్. ప్రీతిగను, హితముగను ఉద్ద్యేగము లెతుండాను వుంటుండాలి. సత్యము చేత ప్రాణమును కొపాడుకోవచ్చును. తెచ్చుకోవచ్చుకూడను. అశ్వపతిమహారాజుకు సాత్విక వికైక కుమార్తె. ఆమెను సత్యవంతునికొచ్చి వివాహము చేయాలని మాటలున్నవనినాడు. ఈ అపల నారదుడు ప్రవేశించాడు. 'అశ్వపతి! నీవు చాలా పారపడుతున్నావు. నీ వికైకపుత్రి అనంతకాలము సుమంగళిగా వుంటుంది నీకు సరియైన ఆనందాన్ని అందించాలని ఆశిస్తున్నావు. కాని సత్యవంతుడు ఒక సంవత్సరము మాత్రమే జీవనప్రమాణము వుంది. తదుపరి నీకు మార్తె మహా కష్టములకు గురి కావలసి వస్తుంది' అని చెప్పాడు. తనపని తోను చేసి వెళ్ళిపోయాడు. తండ్రి చాలా ఏడారములో మునిగాడు. ఊర్ధ్వదగ్గరకి వచ్చి నారదుడు చెప్పిన విషయములందా వివరించి చెప్పాడు. సాత్విక చెప్పింది. నాన్నా! మాట ఒక్కటి. సత్యమే భగవత్ప్రకాశము. మనము సత్యము వదలినప్పుడు భగవంతుని కింప పరచేసినవారమౌతము. భగవంతుని వదలిన తరువాత

పడకం చెయ్యండి అన్నాడు. ఆ గురువుగారు గది బయట కూర్చోని వున్నారు. నయనా! యింక
 సాయంకాల సమయము కాజ్తుండాది. లోపల గువలోకి వెళ్లి నీకు వుపదేశం చేస్తాను.
 ఇతే మనం వాక పూర్వమే అక్కడొక జ్యోతి వుంటాది. దాన్ని ముట్టించుకొని తాపామ్మనాడు.
 అక్కడికి వయాడు. ఒక నిప్పుపెట్టె తోసుకువెళ్ళాడు. ఎన్ని విణ్ణులగానో గిసి దాన్ని అంటించ
 టిసి ప్రయత్నించాడు. పుల్లలుతో అయి వాయినాయిగాని అది అంటుకోవెదు. స్వామి! గురూ
 డీ! ఈ దీపం వెలగటం లేదన్నాడు. దీనికోసం వెలగటం లేదు ఆ దీపం యిటు బీసుకొనిరా
 అన్నాడు. అందులో వుండినది తైలమా జలమా? యోచించమన్నాడు. చూచాడు. వెళ్ళి
 పెట్టి. అది జలముగా కనుపించింది. స్వామి! అది జలంగా వుంటుండాది. అన్నాడు. ఆ జ
 లమునే వత్తి బొట్టుకుంటున్నాది. మెట్టుమొదట ఆజంమునంతో పారపాల్చి. వత్తిలో వుండి
 న జలమునంతో పిండిపెల్చి. తరువాత యాని ఆయిలుపెల్చి. ఈ వత్తిని తిరిగి ఆయిల్ లో
 ముంచు. అప్పుడు వెలగించు. జ్యోతి చక్కగా వెలుగుతుంది' అన్నాడు. గురువాళ్ళ ప్రకారం
 చేశాడు. దివ్య జ్యోతిగా వెలుగు తొ వచ్చింది. సరే! గురువు మానాన్ని వహించాడు. చూచాడో
 శిష్యుడు. స్వామి! ఉపదేశం చేస్తానన్నారు. జ్ఞానోపదేశం ఎప్పుడు చేస్తారన్నాడు. ఇంతసేపూ
 చేసే జ్ఞానోపదేశం నీవు ఇవలే డా? అన్నాడు గురువు. ఇప్పుడు నాకేమీ అర్థం కావటం లేద
 న్నాడు. నీ వ్యదయమునే ప్రముదలోపల ప్రాపం డిక విషయవసనలనే జలమును నిం
 పుకొని, మనస్సునే వత్తినంతో విషయవసనల లోనే చెర్చుకొని వుండినప్పుడు యేరోతిగా
 జ్ఞానమునే అగ్ని అంటుకుంటుంది. మెట్టుమొదట నీవు వ్యదయములో నింపుకున్న
 జ్యోతిక విషయ వాననలనే నీరు పారకాల్చి. మనస్సునే వత్తినంటి కూడను దానియొక్క
 భవములంతో దూరం చేసుకో. భగవత్ప్రేమ అనే తైలము అందులో నింపుకో. అప్పుడు
 నాపొపదేశమునే జ్యోతిని నేను వెలగిస్తాను. అదే జ్ఞాన జ్యోతి. అంతగాని లోపల ప్రేమ లేకుండా
 లోకమైన విషయ వాననలతో వ్యదయాన్వంతో నింపుకుంటే జ్ఞాన జ్యోతి యేరోతిగా వెలుగు
 రుంది? ఈ నాటి మానవులంతో అనేక గ్రంథాల పత్తిస్తున్నారు. అనేక ఉపదేశాలతో పొందుతు
 న్నిరు. అనేక సాధనలు చేస్తున్నారు. కానీ వ్యదయములో వున్న మోఅనము మాత్రం పొక్కు
 ధము చేయటము లేదు. దానికి విరుద్ధమైనటువంటి, తైలమునకు విరుద్ధమైనటువంటి
 జలమును నింపుకున్నట్లుగా ప్రాకృతమైన విషయములలో తాము నిండి వుంటున్నాము.

మాన వత్తమునేదాన్ని ఎన్నిక్షణములు మనము పవిత్రంగా వుపయోగపెడు
 తున్నాము? పిల్లలూ! మొకందరికి చక్కగా తెలుసు. ఒక నిమిషమునకు 60 సెకండ్లు. 60
 నిమిషములైతే ఒక గంట. 24 గంటలైతే ఒక్కదినము. 30 దినములైతే ఒక్కనెల. 12
 నెలలైతే ఒక్క సంవత్సరము. ఒక్క సంవత్సరమునకు ఎన్నిసెకండ్లు వుంటున్నాయి? అంపన్న
 యింటా చేసే పప్పుటికి ఎంతవుతున్నది? మాడుకోట్ల పదకొండు లక్షలనాలుగువేలసెకం
 డువుంటి. మాడుకోట్లపదకొండు లక్షల నాలుగువేల సెకండ్లు అనుభవిస్తున్నాము. మన
 పయస్సు ఎంత వుంటుండో దాన్ని అన్నింటికి ఎన్నిసెకండ్లు వుంటుందో యోచన చేసుకోండి.

మూడు కోట్ల పదకొండు లక్షల నాలుగువేల సెకలయ్య మనం ఒక సంవత్సరానికి అనుభవిస్తుంటే టెక్నోలజీ నాలుగు సెకలయ్య మైన్స్ పవిత్రంగా అనుభవిస్తున్నామా? ఇంక మనకు అధికమైన ఆ సందర్భం ప్రాప్తించాలంటే ఎక్కడనుంటే? మూడుకోట్లలో, పదకొండు లక్షలలో, నాలుగువేలలో నాలుగు సెకలయ్య కనడను మనం పవిత్రమైన శ్రాంతిగా మనసునుంచుకోవాలి. ఇంక నాకు కొవల కొవల ఎమిటికొవల? ఈ అశాంతికి యింకా అశాంతి కొవల? ప్రాకృతమైన దీనివంటి మనకు చిక్కెదంతా అశాంతి తప్ప ప్రశాంతి లేదు. కానీ యీనాడు అనుభవించే పెద్దలందరు ఆదే గొప్పశాంతిగా జీవిస్తున్నారు.

ఒక వ్యక్తి జీవలయములో? పోయి గణపతికి ప్ర దక్షిణ చేస్తూ వున్నాడు.

ఈలోపల వర్షము వచ్చింది. వాడక్కడే నిలిచాడు. అది చిన్న చెంపుల్ గణపతికి. ఆయనకు తగినంత స్థానము వుంటుంది. సరే! మిగిలే ప్ర అక్కడ వుంటుంది. ఎడో గణపతిని తొలగించుము ముట్టడు. అది ముట్టడు యిది ముట్టడు. అంతా ముట్టడు. బొద్దు దగ్గరకి వచ్చాడు. వెలుపెట్టడు. పెట్టగానే అక్కడ తొలువుంటుంది కుట్టింది. సరే ఏం చెప్తాడెంక. చిప్పుకోవడు. వర్షం ఆగిపోయింది. బయటకు వచ్చాడు. లోను అను భవించింది అందరూ అనుభవించాలని వాడికొక దురాశ. అట్టే ఆవిష్కృతుని బొద్దులో వేయి పెట్టితే నాకు మహాశాంతి లభించింది అని ఆనందంగా అందరికి చెబుతూ వచ్చాడు. ఇతని ముఖంతో ఉన్న సోని ప్రతి ఒక్కరూ దాంట్ల వేలు పెట్టారు. అందరికి ఒకే బాధ సంభవించింది. ఎవ్వరూ బయట చెప్పలేదు. ఈ నాటి పెద్దల స్వభావాలంతా యిట్లే వున్నాయి. లోను సంసారం పడి దాని బాధంతో అను భవిస్తూ అయ్యో సంసారం సంహృషమనకు సురైనటువంటిది. సంహృషమనకు మూలకారణమైనటువంటిది. నీవు కూడా అందులో పడు. నీవు కూడా వెలుపెట్టు దాంతో కుట్టించుకో. వాళ్లు పడే బాధలు బయట చెప్పుకోవాలి. లోక సంబంధమైన విషయమైనవి లోపల యీ రకమైన బాధలంతా వుంటున్నాయి. బయట చెప్పుకోలేరు. లోపల భరించుకోలేరు.

ఈ ప్రాకృతమైన విషయ వాసనలతో అను భవించే సుఖ శాంతలు మనకే మాత్రమే కనడను జెప్ప. ఖబీ మన కర్తవ్యాన్ని మనం నిర్మర్తించాలి. సుఖమై నా దుఃఖమై నా అనుభవించాలి. గెండింటిని సమ భావముతో తీసుకోవాలి. ఈ గెండు కనడను భగవత్తు సేదంగానే అనుభవించాలి. అంతేగానీ అది గొప్ప యిది చిన్న అని యీ మాత్రమే కంపెర్ చేసుకుంటూ పోకూడదు. మానవత్వము లోపల సాధ్యమైనంత వరకు యీ యింద్రియాలను అనుభవం పెట్టుకోవాలి. తగిన కృషి చేయటము చాలా ప్రధానము. దూరమునకు, ఆనంద మనకు మనసే మూలకారణమనే సత్యాన్ని గుర్తించాలి. మనసు మంచినైతే వుంటుంది యింతో వుంటే మనకేమి బాధలేదు. అడవికి తోయినా విభాదలు వుండవు. మనసు మాలినదయితే నింపుకొని అడవికి తోయి కూచుంటే అక్కడే శాంతి లభిస్తుందా? మనసు కొరణం అనుభవించు వున్నను యింటనున్న మతి అడవినున్న! యిట్లు అడవి మనకు శాంతి నందింద

చతురబేదం. మనసే మనకు శాంతి నందిస్తున్నది. మన రుచి మనుష్యాణాం కారణం బంధ మోక్షయోగి. ఈ మనస్సును ప్రేమ మయమైన మనస్సుగా మార్చుకోవాలి. దానికంటే మించినది పుణ్యతీ భేదం.

విద్యార్థులలో. నిత్యమే రత్రి పగలు మారితోతున్నాయి. సాయం సంధ్య గెండుకూడను మారితోతున్నాయి. వసంతాది యి తువులు కూడను మారితోతున్నాయి. అన్నీ మారు తూ వుండినప్పటికిని మనవని ఆశలు మాత్రము దినదినానికి పెరుగు తున్నావు. వయసు పెరుగు కాలది శ్రాంతులు వలెంత అధికపై వా తున్నాయి. ఇంకొకటి ముఠా దురదృష్టము. మనస్సు యొక్క చంచలత్వమును అదుపులో పెట్టుకొని ప్రశాంతమైన జీవితమును గడపటానికి తగిన కృషి చేయటంలేదు. మన వయసు పెరుగు కాలది ఆయతి ప్రమాణము తరుగు తుండొదిగాని ఆశలు మాత్రం పెరుగు తున్నాయి. ఆయురి ప్రమాణము తరగక పూర్వమే ఆశలను అదుపులో నుంచుకోవటం అత్యవసరం. చిప్టాడో వాహా కనుకనే మిట్టమొదటి మనసు అదుపులో నుంచు తున్న ఆనందమును అధికం చేసుకోవచ్చును.

విద్యార్థులు కూడను మరలను చూపులను శ్రవణమును, తలంపులను సాక్షి మైనంత వరకు అతికట్టుకోవటం అత్యవసరము. విద్యార్థులు మనస్సు యొక్క శక్తిని చాలా కృంగడే నుకుంటున్నారు. మానసిక శక్తి తగ్గిపోవటం చేతనే జ్ఞాపక శక్తి లువన్ని కూ డను చాలా వరకు తగ్గి పో తున్నాయి. ముఖ్యముగా మాడు యింద్రి యములను అదుపులో వుంచుకోవాలి. దృష్టిని, వాక్కును, తలంపులను. ఈ మాదిరింటిని అదుపులో వుంచుకుంటే విగతావస్థ అందులో తనపై వా తాయి. పిల్లలలో జ్ఞాపకశక్తి దిన దినమునకు తరిగిపో టానికి మూలకారణము అధిక భోషణే. మాటలు ఎంత తగ్గించుకుంటే అంత దివ్యమైన మానసిక శక్తి అభివృద్ధి గాంచు తుంది. మానసిక శక్తిని అభివృద్ధి గాంచు తుంటే దేని శ్రీ సాధించవచ్చు. దేనిదైనా పొంద వచ్చు. ఈనాటి మానవునకు మానసిక శక్తి పూర్తిగా క్షీణించి పోతుండొది. చాలా దుర్బలుడై పో తున్నారట. శరీరం చూస్తే బలంగా వుండవచ్చు ఖది కేవలం జడము. ఈ జడమునకే మాత్రము చైతన్యము లేదు. ఈ చైతన్యమంతా ఆత్మ నుండే దీనికి సంభవిస్తున్నది. సాన్నిధ్యం చేతనే యీ శరీరం కూడను కడుచూ మూటం డి. ఎన్ని లక్షలలో పెట్టి మనం కొట్లు కొంటాం. పెట్టాలు శక్తి లేక గారు విమాత్రముకదలదు. అదే విధముగనే యీ శరీరమునకు ఆత్మ సన్నిహితమే తక్కువే శరీరమేమాత్రము పని చేస్తులేదు. శరీరము జడము. ఇందులో వుండే సర్వయంద్రియములు ఆత్మశక్తి చేతనే కదలతూ వుంటాయి.

ఆత్మను శరణా గతుడైనారంటే సర్వశక్తులు మనకు చేరిపోతాయి. మిదుకు డే అన్ని యింద్రియములు దైవోద్దిన ములో వుంటున్నాయి. దైవాన్ని అర్ధినము చేసుకుంటే యీ యింద్రియ ములకు మనము యిందుకు యోచించాలి. అదే లోగలోల కూడా చెప్పాడు. 'హిమో నీ అనుగ్రహ బలము ఒక్కటంటే చాలు నీవగ్రహములు నాహస్త గతమైపోతాయి' అన్నాడు

ఈనవగ్రహములంతానో స్వాభాస మయో వుండెడి. నవో నాస్వాభాస మైతే అవి నా సర్వంబు
 అయిపోతాయి కనుక భగవంతుని మనము అదుపులో వుంచుకొని, ఆర్థిలో వుంచుకొని
 తద్వారా మనము తగిన శోతిగా మెలగినప్పుడే యిందియములు మన హా మహా
 యిందియములకుడు కలగొడుదు. ఇందియములకు నీవు మాస్పర్ కాలి.
 యానాడు యిందియములకు నీవుదాసుడై నేను మాస్పర్ కులంబే విమి మాస్పర్ కై పోతాడు.
 కనుక పేరుకు మాస్పర్ కుని పెన్నిడికి మాస్పర్ కుడు. నిజముగా మాస్పర్ కు కాలనుకున్న
 పుడు నీయిందియములను అదుపులో వుంచుకో. అది అదుపులో వుంచుకో బానిక
 బోబో మార్గము. దైవ మార్గము ననుసరిం చు. దైవ విశ్వాసుము పెంచుకోవాలి. దైవ ఆం
 తన చేత మన యిందియములను సార్థకము గావించుకోవాలి. ఇదే నిజమైన రాజ
 మార్గము. కనుక విద్యార్థులు యీ మానసిక సంబంధమైన చాంచల్యమునకు యోమాత్ర
 ము అవకాశము రివ్వకుండా, కౌతలను అదుపులో వుంచుకొని సాధ్యమైనంత వరకు
 నీవుద్రోకములను శాంతమైన భావముతో అదుపులో వుంచుకోండి. సత్య మార్గమును
 వాటింపుకోండి. సత్యము చేత సర్వము సాధించ వచ్చు.